

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Ianuarie v. 1885

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sînt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atît în Monarchie cât și în România prin mandate postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sînt rugați a ne comunica eventual pe lîngă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'au trimis și iarul până acuma.

Administrațiunea
diarului
„Tribuna“.

Cătră publicul român.

Sînt abia nouă luni de zile de când am intrat cu „Tribuna“ în publicitate. Ne aflăm atunci în fața unui public, care nu ne cunoscuse, ba cel puțin în parte era chiar prevenit contra noastră. Sperăm cu toate acestea, că încordând cele mai bune puteri ale noastre vom pute să ne câștigăm încrederea publicului și în vîrtutea ei un sprigin destul de sigur, pentru-ca cu începerea anului 1885 să mărim formatul diarului nostru potrivit cu cererile timpului, în care trăim.

Această speranță nu s'a realizat. „Tribuna“ va apăre și pentru anul viitor tot în condițiunile de până acum; nu putem să promitem pe viitor decât ceea ce puterile ni-au iertat să dăm până acum.

Ne vom mărgini și pe viitor a reprezenta curentele populare și a formula dorințele comune, a face ca „Tribuna“ să fie un organ, prin care Românii se afirmă, lăsând altora sarcina poate mai frumoasă de a propaga noue idei și noue aspirațiuni; dar' o vom face aceasta, ca în trecut, în toată sinceritatea, după cea mai bună convingere a noastră, fără de rezervă și cu hotărîrea omului pînă de convingerea, că servește cauza societății, în mijlocul căreia se află.

Una dintre cele mai de căpetenie preocupățiuni ale noastre a fost și va fi și pe viitor de a contribui pe cât ne iartă puterile la întărirea vieții noastre literare, intrate în timpul din urmă într'un stadiu de întristătoare stagnațiune. Vom stărui dar' și mai departe să facem încetul cu încetul din „Tribuna“ un centru de lucrare literară, în care se întîlnesc talentele dela noi, lucrează împreună, se încurajază unele pe altele și stabilesc prin

lucrarea lor punctul de plecare al dezvoltării noastre literare, care nu poate să fie decât în poesia noastră populară.

Cerem pentru lucrarea noastră astfel concepută și urmată cu aceste intențiuni spriginul public, singurul răzăm, la care voim a aspira. Redacțiunea.

Sibiu, 24 Decembrie st. v.

Sculați, boieri, nu dormiți!

Hai Leroi Doamne!

E vremea să vă gătiți,

Hai Leroi Doamne!

Fără de veste, ca un lucru, care de sine se înțelege, ni se ivesc în minte aceste versuri începătoare ale uneia din cele mai răspândite colinde.

Sosit-a ear' „moș Crăciun“, ȋiua serbată de lumea creștină într'un amintirea întrupării celui fără de trup. Serbând mereu această ȋi, Românul a uitat în cele din urmă, că 'și are Crăciunul din încarnațiune, și astăzi bunica îi spune nepoțelului, că moș Crăciun a fost în vremea lui stăpânul sălașului, în care s'a adăpostit Sfânta Maria, Maica Preacurată în noaptea nasterii Mântuitorului. Astfel i s'a dat sărbătorii creștinesci o notă special românească, și sărbătoarea nasterii Mântuitorului pentru Români nu e numai ceea-ce e și pentru alți creștini, ci totodată sărbătoarea ospitalității.

În amurgul serii pornesc „pițărăii“, băieți mărunți cu traiste mari, și o iau de-a lungul ulițelor stîrnind câinii satului prin strigătele sale. Lor li se cuvîne întăietatea, ei duc cei dintâi vestea despre sosirea ȋilii, strigînd veseli „bună seara lui Crăciun!“

Puțin în urmă răsună cântecele de stea, și colindătorii trec dela casă la casă, se opresc pe sub ferestri, intră la față de masă, încărcăți apoi de cărnați încorlibați, cartaboși de cei mai groși, o iau de a colinda mai departe.

Ese apoi la iveală Vicleimul, craii cu comănacele, Irod cel strașnic, moșul rău de gură, flecarul de păpușar cu păpușile istețe.

Când se mai ivesce, în sfîrșit, și matahala cea mare, țurca lungă în gît și sprintenă în fălci, toți sînt pe drumuri și satul întreg e un cântec, un joc, un riset, o veselie.

„Viața este durere numai!“ — ȋic Vedele, cartea anticei înțelepciuni brahmane. Și în adevăr în dureri se nasce omul, în dureri moare, și dela nascere până la moarte, viața lui toată este o luptă cu dureri și cu neajunsuri. Fericit dar' acela, care scie să se bucure de puținele clipe de repaos, pe care le găsește în goana vieții, căci aceste sînt respata durerilor, prin care se suține viața, aceste oare-cum moneda sunătoare a vieții omenești.

Și rar numai se găsește oameni, care sciu ca Românul să se bucure de clipele de repaos ale vieții, rari sînt oamenii, care au înțeles de o potrivă cu Românul taina vieții.

E peste puțină să stai ca privitor în seara de astăzi, să veți cum scie Românul să se bucure de clipa, la care a ajuns, și câtă variațiune de forme și de inspirațiuni este în această singură clipă a vieții lui, fără-ca să doresci a fi om viețuitor și fără-ca să te bucuri, că ești Român și tu, dacă ești.

Și aceeași variațiune de forme și de inspirațiuni o găsim în toate momentele vieții românești. Căci mult a trăit Românul și în curgerea îndelungatei sale vieți el a stabilit mereu obiceiuri și a adunat comori de inspirațiuni menite a-i face plăcută chiar și munca de toate ȋilele ori a-l preocupa în momentele de durere.

Aceste nesfîrșite comori de tradițiuni constituiesc viața noastră națională, prin ele am trăit veacuri îndelungate, în ele e pusă taina vitalității noastre și din ele pleacă întreaga noastră dezvoltare morală.

A dat însă peste noi cultura modernă cu suflarea ei sceptică și cu farmecul formelor ei. Una câte una se perd credințele, pe care le aveam în copilăria noastră, și străine obiceiuri, străine forme, străine deprinderi intră în casele noastre, una câte una se rump legăturile dintre noi și popor.

Cultura noastră amenință a fi identică cu înstrăinarea noastră de poporul, din care am eșit, și în loc de a fi dezvoltat mai departe bogăția de forme și de inspirațiuni a poporului, am ajuns a fi mai săraci ca părinții nostri inculți, și cine scie?! acum, pe când pe la sate lumea e cuprinsă de o senină veselie, în multe dintre „casele mai bune“ distinșii boieri și distinsele cocoane vor fi căscând.

Dacă li se va fi urînd, n'au decât să meargă la sat, ca să-și petreacă privind la veselia moșicimii, care scie să se bucure de viață; ear' dacă vor să nu li se urească pe viitor, să facă și ei ca poporul și să iee în forme mai distinse parte la comuna veselie.

Ce frumos e obiceiul colindării dela casă la casă. Rude, prieteni, oameni de casă se duc unii la alții, ca să se ureze de sărbătoare și să petreacă o clipă măcar împreună, să-și deie ospitalitate, să-și spună câte o glumă ori câte o vorbă bună, să guste din aceleași bucate, să arete, că sînt oameni strînși la un loc.

Asta e ȋiua, în care deschise sînt pentru toți toate porțile și în care tot Românul ține la cinstea de a primi pe alții la casa lui.

Și de aceea sînt atît de frumoase versurile începătoare ale colindei, prin care poporul ne chiamă să luăm și noi parte la obșteasca veselie:

Sculați, boieri, nu dormiți!

E vremea să vă gătiți!

Revistă politică.

Sibiu, 24 Decembrie st. v.

Ori cât se învîrtesc ȋiarele guvernamentale în dreapta și în stînga, și ori cât ar îndruma pe corespondenții lor din Croația,

ca să facă raporturi frumos garnisite, starea actuală a lucrurilor de acolo e de o atare natură, încât nici deputațiunea regnicolară, nici măsurile excepționale, pe cari ar fi nevoit Tisza a le întreprinde în cele din urmă, anevoie vor mai pute împedeca cursul pornit. În lumea aceasta toate lucrurile își au mersul lor natural, și ori și ce încercare, de a le jigni în această dezvoltare naturală, produce numai o încordare potențată a puterilor active. Și nu se teamă frații Maghiari, prelîngă politica lor de maghiarisare și în condițiunile guvernării lor de astăzi, cu care au secerat până acuma atîta neîndestulare în Croația și în ceealaltă parte a Ungariei, nu vor întări statul maghiar. ȋicem statul maghiar, pentru-ca să-l putem deosebi de Ungaria, la a cărei întărire și prosperare țintesc și Croații și celelalte popoare, cari o alcătuiesc. Sau sînt orbiți cu totul, sau 'și-au pierdut chibzuirea, de nu sînt capabili a prevedea abisul, spre care mină ei Ungaria prin acest sistem de stăpînire.

Fie asigurați, că atunci, când Ungaria va înceta a fi aceea, ce ar trebui să fie și 'și va perde caracterul, pe care îl dă istoria și pozițiunea sa geografică, — nici ei nu vor mai rămîne ceea-ce sînt astăzi.

Ce ȋice Starcevicii în vorbirea sa, pe care a ținut-o Sâmbătă în dieta Croației cu ocaziunea desbaterei asupra proiectului de indemnitate, și pe care o reproducem la alt loc în tot cuprinsul ei? ȋice, că statul acesta este un stat de bandiți, că popoarele Austro-Ungariei sînt astăzi cele mai nefericite; că ei (Croații) au o națiune înrudită, sfînta Rusie, care a creat Serbia, Bulgaria, Muntenegrul și care va crea și o Croație, și apoi își pune întrebarea, că unde va fi atunci coroana ungurească?

Oamenii lui Tisza la aparență nu pun preț pe expectațiunile lui Starcevicii, și se pare, că trec la ordinea ȋilei preste ele, ca preste niscai fleacuri de ale opozițiunii, cu cari aceasta ar voi să facă senzațiune și să-și câștige popularitate.

Ce vreau? Opozițiunea dietei croate reprezentează astăzi interesele tuturor Croaților și opiniunea publică a Croației este cu ei!

În senatul României domnul T. B. Lătescu a făcut interpelare privitoare la îmbunătățirea soartei clerului mirean. În dezvoltarea interpelării a arătat starea tristă, în care se află clerul mirean, ȋicînd, că preoțiimea este foarte rău plătită în comparațiune cu alți funcționari ai statului. Roagă pe guvern a face tot posibilul pentru ameliorarea soartei clerului mirean. Domnul ministru D. G. Chițu îi răspunde, că d-sa a și luat inițiativa pentru a se îmbunătăți starea materială a clerului, și că spre acest scop a și înaintat camerei două proiecte de legi.

„Journal de Paris“ vrea să scie, că propunerile franceze în cestiunea Egipteană vor recomanda luarea unui împrumut sub controlă, dacă nu se poate prelîngă garanția puterilor interesate. O telegramă a acestui diar altcum ține de probabilită conchemarea unei noue conferențe egiptene.

Din dieta Croației.

În 3 Ianuarie s'a continuat desbaterea asupra proiectului de imunitate, la care numai singur Starcevic a luat parte prin următorul discurs:

„Statul e o societate, în care fie-care membru trebuie să găsească scut pentru persoane și avere. Croația ar fi în urma împăcării numai o provincie unguerească, cu toate acestea și aci ar trebui să fie scutită libertatea singuraticilor; noi însă avem astăzi numai poveri, până-ce statul nu ne oferă nimic. Regimul nu se bucură de încredere la popor, autoritățile n'au altă chemare, decât a încasa dările, și fiindcă noi ne ridicăm vocea în contra acestora, sântem declarați de rebeli, petroleuri și nihilisti. Chiar și înaintea regelui sântem denunțați, și regelui i se pun în gură cuvintele: „Asta e o manipulație scârnavă!“ Eu nu dau creștement acestei pronunțări; dacă regele ar cunoaște poziția poporului nostru, atunci el de tot altcum ar caracteriza pe oamenii aceia, cari susțin actuala stare. În țara noastră numai femeile se duc la slujba de meșul nopții, și la întrebarea, că de ce nu și bărbații, se răspunde, că aceștia trebuie să rămână acasă, fiindcă în noaptea aceasta are să se pună eași foc. În Draganici s'a făcut furt în localul neguțătorului de acolo, el trebuie acum să se scutească singur. În acest stat de bandiți nu se rentează, de a mai plăti dări.“

Președintele: admoniază pe vorbitor.

Starcevic: D-ta crești, că n-ai stat de bandiți, eu susțin contrariul.

Președintele: „Ți voi detrage cuvântul!“

Starcevic: „Nu-mi pasă; D-ta nici altcum nu lași pe om, de a rosti o vorbă liberă. Auți-ai D-ta, ce a ținut Tisza lui Csanádi, și n'a fost scos din dietă. Dacă în Draganici nu s'ar fi furat la un cive de al statului, ci s'ar fi cântat „Zivila Hrvatska“, numai decât s'ar fi instalat acolo un post de gendarmerie. De unde vine aceea, că Maghiarii, cari în 48 au fost rebeli, astăzi sânt domni preste Croația? Carta cea albă a lui Deák nu s'a umplut. Ștreangul celor spânzurați în efiege a jucat în monarchia austro-ungară rola primă. Noi avem 110 deputați, dintre aceștia au ales 43, deci minoritatea declarată, deputațiunea regnicolară. Înainte de împăcare a fost sistemul bun, voi l-ați răsturnat, prin urmare voi sânteți rebelii. Dacă eu, precum mi-a spus un amic ieri, prin aceea am devenit cel mai popular om în Croația, că voi mă alungați dintre voi, atunci judecați cum poate să stea cu vađa noastră înaintea poporului. Este fapt, că nicăiri pe lumea aceasta nu există vre-un regim cu așa puțină popularitate ca la noi. (Folnegovici: Nicăiri!) Dacă grănițerii ar fi prestat între Irekesi aceea, ce au prestat acestui stat, omul ar recunoaște aceea. Aici li se iau cele de pe urmă, pădurile lor, și prin frig vreau să-i nimicească. Deoarece împregiurările, între cari trăiesc regele nostru, ne sânt cunoscute, am fost hotărâți a face plângerile noastre la monarchia înșuși. Că apoi el va țină atuncia: „Că aceasta e o manipulație scârnavă! sau că acestea sânt la loc, nouă ni-e tot una. Eu nu mă tem de viitorul poporului din Orient. Popoarele Austro-Ungariei sânt

acuma cele mai nefericite. Și aceasta va înceta. Noi avem o națiune inrudită, pe sfânta Rusia, care a creat Serbia, Bulgaria, Muntenegrul și va crea și Croația. (Aprobare sgomotoasă în stânga). Cugetați-vă la aceea, că Croația eară va să fie independentă, că un membru al acelei familii mari de popoare se va împreuna cu frații sei dela Triest până la Novoja semlia. Atuncia Vă voi întreba eu, unde e o coroană maghiară? În Croația liberă și independentă vom exclama cu entuziasm: Trăească Maiestatea Sa regele Croației! (Aprobare sgomotoasă în stânga). Eu respectez pe Maghiri, dacă-și apără dreptul, însă și el să stimeze drepturile noastre. Vechia noastră limbă venerabilă, care a fost odinioară stimată dela Asia până la Constantinople, și a fost în Constantinople chiar limbă de curte, astăzi se delătură și pe căile ferate, în Croația se vorbește limba maghiară. (Aprobare în stânga).

A mai vorbi asupra indemnității nu se rentează; aceea s'a decis deja în Budapesta. Tisza a ținut în vorbire din Maiu a anului 1861. „Ori-ce revoluție vine de sus!“ Astăzi vorbește altcum și amenință cu mijloace dractice, și spre acest scop 'și-a trimis aci pe „băețandrul“ seu.“

Președintele: „Ți detrage cuvântul!“

Starcevic: „Numai două cuvinte încă!“

Președintele: „Nici un cuvânt!“

Starcevic: „Mulțumesc!“ (Șede jos).

Din Camera României.

(Discuțiunea asupra răspunsului la mesajul de Tron.)

Discursul d-lui T. Maioreșcu.

(Urmare)

Di Dimitrie Ionescu țină, că este un divorț între țeară și partidul liberal-conservator. Divorț? E ușor onoratului d. Ionescu a vorbi de divorț; este o materie deplin cunoscută d-sale din dreptul civil; nu știu însă, dacă întreagă situațiunea politică îi e tot așa de bine cunoscută. Divorț? Dar când vorbesc de divorț, vorbesc și de părăsirea domiciliului conjugal. Dar când ești silit să trăiești în aceeași casă, în aceeași oada, mai departe, atunci cum stă cu divorțul? E oare divorț definitiv între țeară și partidul conservator? Dar ce? sânt ei exilați? Nu sânt aci între noi, în țeara aceasta?

Față și cu ei, împreună cu ei avem să lucrăm mai departe și în era cea nouă, e chiar de trebuință ca toate puterile vii ale țării să fie puse la muncă; e și chiar de regretat, că noi cu toții împreună, încă nu sântem de ajuns. Ați auți, câte lacune ni se arată în tot cercul activității publice; și când cu toții nu sântem destui, să ne bucurăm oare că sântem în această cameră înjumătățiți la săvârșirea acestei opere?

Ce e drept, guvernul partidului liberal poate țină: noi facem ceea-ce credem că trebuie să facem după principiile noastre; și dacă liberali-conservatori, după maniera lor de a vedea, nu vor să se supună la formă legală, cu atât mai rău pentru ei; noi mergem înainte.

D-lor, așa este în formă; dreptul formal îl aveți să faceți cum ați făcut. Dreptul formal îl avem, să exprimăm și bucurie și tot. Dar este aci cestiunea de drept formal? și de ușoara mână-

găere a frașei „cu atât mai rău pentru ei?“ Eu țin: cu atât mai rău și pentru noi. Aci este deosebirea de făcut între o situațiune formal legală și între înțelepciunea politică din partea unui partid matur de guvernament, precum ați dovedit d-voastre că ați putut deveni un partid de guvern. Un partid, venind la guvern cu o majoritate, poate să legifereze multe lucruri în dreptul formal. Puteați reforma constituțiunea și mai tare; puteați să înființați secestrul averilor; să încuviințați exilul politic; puteați să faceți tot.

Dar' era înțelept a se face o asemenea întrebare a unui drept formal? Aici este totă întrebarea practică.

Numai din câte ați făcut, totuși a eșit desbinarea prea mare a țării. Să ne felicităm de aceasta? Nu cred că este bine; din contră, d-lor, eu aș dori să pot ave speranța, că lucrurile se vor îndrepta în această privință. Pe mine m'a impresionat foarte mult cuvântul dlui Cogălniceanu de ieri, că dacă va veni celalalt partid vre-odată la guvern — și va veni odată, fie așa cum e astăzi, fie reformat, dacă admiteți sistema constituțională — atunci va începe reorganizarea, ce e drept, tot după formele de aci, dar' va desface ce s'a făcut. Mare calamitate ar fi pentru țeara aceasta nouă lucrare în deșert. Când dl Carp și cu mine am venit acum trei ani cu o contra-adresă la mesajul, care arăta câteva, puțin indicate dar' totuși indicate, idei de organizare și când d. Nacu se întreba alaltăieri: aceste idei, sau unele din ele, și unii și alții le împărtășim, dar' unde rămâne deosebirea oare-cum atmosferică între partide? cred că d-sa — să-mi permită a-i țină — nu 'și-a dat seamă tocmai de atmosfera acelei contra-adrese. Când am venit noi acum trei ani cu contra-proiectul, aceasta pentru noi însemna întâiu ideile, dar' al doilea că de atunci era momentul și a rămas de atunci și până astăzi să începem în fine odată a lucra la aceste îmbunătățiri. În loc de aceasta, trei ani de zile nu s'a lucrat la asemenea reforme nimic, ci a început numai reforma constituțiunii, adevă în loc de patru colegii trei; și am perdit cu toții doi-trei ani de zile. Și dacă va mai veni acum opozițiunea să înceapă ear' o altă reformă constituțională, apoi d-lor, când va veni era nouă, în care să lucrăm odată cu toți în mod practic? Cu atât mai mult 'mi-e teamă, se va întâmpla această pierdere zadarnică de puteri, cu cât lăsarea la o parte a partidului liberal-conservator va continua; cu cât vor persista ei în atitudinea ce o au aci; cu cât neplăcerea, poate chiar ura acumulată ce o au se va spori prin abținerea lor. Atunci revenirea lor la guvern, lasă că va fi semnalul acelei inutile reînnoșării de lucrări constituționale, dar' va fi și semnalul, 'mi-e teamă, de persecuțiunea dela un partid la altul, care va săpa și mai adânc abisul ce nu trebuie să fie nici odată între fiii aceleiași țeri. (Aplause). Și toți trebuie să ne aducem aminte că sântem cetățenii aceleiași stat.

Eată pentru ce cred că nu e bine să exprimăm bucuria despre frumoasa stare de acum și că nu trebuie să primim ceea-ce țină d. Stoljan în mod cam anticipat, că această cameră e mai pe sus de cele vechi. Să ne vedem la lucru, înainte de a ne felicită unii pe alții, și să ne dăm mai bine seamă de situațiunea actuală. Eu sper din contră, că, dacă prin necesitatea situațiunii ne vom pune la discuțiune de legi practice, că atunci discutăm noi așa în mod practic, încetul cu încetul se vor acoperi în mare parte

abisurile de partide și se vor deprinde și aceia, cari aci sânt afară din cameră, și prin interes involuntar la început, și din ce în ce mai voluntar, a lua parte la lucrările legale ale țării întregi reprezentată în corpurile legislative. (Aplause).

Trec acum la cealaltă cestiune ce sânt dator să o ating cu ocazia acestui aliniat.

Venerabilul d. Cogălniceanu ne-a pus în discuțiune situațiunea noastră politică față cu guvernul, față cu majoritatea.

Dar' să precizez mai întâiu, față cu însași adresa la tron, pozițiunea noastră. D-lor, eu am vorbit contra acestui aliniat și noi câți-va vom vota în contra lui. D-voastre veți vota, probabil, pentru el, dar' aceasta, fiind un lucru mai mult relativ la Camera trecută, nu ne va împiedeca a vota în total această adresă la tron, care în restul aliniatelor ei este numai o expresiune de devotament către tron și de dorințe generale pentru țeară. Se înțelege că aici ne asociăm și noi.

Revin acum la d. Cogălniceanu. D-sa pune în joc atitudinea noastră față cu guvernul și cu d-voastre. D-lor, se tot vorbește de scoala vechiă și de scoala nouă. E bine, cel puțin, ca scoala nouă să fie foarte clară, să pună puncturile pe i. Se întreabă d. Cogălniceanu: Ce însemnează când d. Carp țină: am eșit din minoritate și în minoritate reîntru? Dar' cum v'ați ales, și mă întreabă pe mine anume, cum m'am ales la Huși? Cum s'au ales amicii noștri la Iași?

D-lor deputați, e un lucru străin. Eu adeseori m'am întrebat: la noi în țeară cum se formează opinia publică?

Opinia publică cea importantă, care dă un efect final, se formează la noi ca pretutindeni, prin stăruința consecventă de mulți ani a unor bărbați în evidență, care produc un curent din ce în ce mai puternic, fie în sensul lor, fie în contra lor, și astfel un rezultat concret.

Dar' mai există la noi, alături cu aceasta, un fel de atmosfere de opinii răspândite, care se tot nasc și tot pier fără nici un rezultat concret, fără nici un folos. Poate că aceasta este un fel de efect trecător, caracteristic numai pentru o stare începătoare, oare-cum pentru aflarea în fașe a întrebunțării libertății presei.

(Va urma.)

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Cernăuți, în Decembrie 1884.

Gazeta noastră oficială „Czernowitzer Ztg.“ din 28 l. c. n. publică un concurs pentru ocuparea a două stipendii câte de 105 fl. din visteria statului, create pentru studenți ruteni dela facultatea filosofică și juridică a universității de aici, ear' în 30 l. c. aduce știrea, că dl Alesani a împărtășit două de aceste stipendii la doi Ruteni. La universitatea de aici sânt mai multe stipendii pentru Ruteni. N'avem dreptul și nici voința, să cârtim asupra celor create din fonduri private, îi poftim însă pre deputații noștri din Viena, să binevoiască a-l interpela pe dl ministru de instrucțiune publică, cum vine, că noi stu-

Foița „Tribunei“.

Scrisori din Viena.

3 Ianuarie n. 1885.

De câteva săptămâni de zile este expusă în palatul Asociațiunii artiștilor de aici (Künstlerhaus) cea mai nouă pictură a lui Michail Munkácsy: „Restignirea“. Patriotul unguerec a expus-o mai nainte în capitala țării sale și numai după-ce au vădit-o compatrioții sei a dat-o lumii celeilalte să o vadă și ea.

„Restignirea“ este nr. 2 al ciclului, prin care se vede că voiesce artistul să înfățișeze episoade din lupta cea mai măreață, ce s'a purtat vre-odată în această lume, lupta luminii în contra întunecului. Mai târziu a sosit și nr. 1 al acestui ciclu: „Christos înaintea lui Pilat“, — și acum avem ambele picturi de mărime colosală înaintea ochilor, putând face între ele o interesantă comparațiune. Tabloul din urmă este mai vechiu, de bună seamă că mulți îl vor fi și vădit, — mă voi ocupa prin urmare de-amănuntul numai de „Restignirea“ — și voi cerca a face la sfârșit între ambele o asemănare.

„Restignirea“ ne înfățișează îngrozitoarea, dar' măreața scenă de pe vârful muntelui Golgota înconjurată de nori gri și negri, — după-ge gădele a săvârșit pironirea pe cruce a Mântuitorului acestei lumi, alături cu doi tâlhari. Momentul anume ce ni-l înfățișează pictura este acela, când Isus abia a rostit cuvintele ce numai el le-a putut roști: „Doamne iartă-le, că nu știu

ce fac!“ Această rugăciune rostită de un muribund, pe a cărui față chinurile suferite au săpat brazde adânci, are o putere nemărginită asupra mulțimii, care prin fapta săvârșită, credea că a făcut un lucru plăcut lui Dumnezeu — și mulțumită, pornise deja pe munte în jos. Toți se opresc locului, trag cu urechia, creștând că nu au auți bine și după-ge s'au convins că totuși așa este, se pun pe gânduri neputând pricepe această taină înaltă. Călărețul roman cu fața sa bine marcată pune mâna la ureche, ca să audă mai bine acele șoapte. Sadducianul își opresc calul seu alb și cu fața palidă întoarsă îndărăt e cuprins de o adâncă uimire; fariseii tresar și ei, chiar gădele cu fața sa aproape dobitocească, voind să plece cu scara pe umeri și cu secura în mână, după săvârșirea obicinuitului seu lucru, — stă locului și ascultă liniștit; ear' înaintea tuturor fuge ca un vârtej, cu trupul încârligat, Iuda vândătorul, gonit de rugăciunea plină de pietate a Mântuitorului. În trăsurile feții sale și în expresiunea ochilor sei se arată simptomele nebuniei, cu pumnii încleștați își bate pieptul, — căci abia acuma începe el a simți grozăvia faptei, ce a săvârșit.

Aceasta este idea ce o reprezintă noua pictură a lui Munkácsy fără îndoială de o deosebită frumșețe.

În ceea-ce privește arangiarea grupelor, vedem întâiași-dată, că cele trei cruci sânt așezate în semicerc; crucea Mântuitorului este mai înaltă, scoasă din linia celor două înainte. Afară de aceea, figura lui Isus predominează prin încarnatul seu mai deschis pe cei doi tâlhari, cari

ne sânt prezentați într'un incarnat mai întunecos. Împregiurul crucii lui Christos se grupează persoanele care îl plâng: Fecioara Maria a cădută în durerea ei nemărginită lângă cruce, ea își razemă capul și mână pe picioarele iubite ale condamnatului; fața ei e palidă ca ceara și ochii închiși. Maria Magdalena e cădută în genunchi cu părul despletit, flușturat de vânt; ea își acopere fața cu mâinile, ca să nu vadă îngrozitoarea scenă, ce îi sfășie inima. — Maria, soția lui Cleopha, a ridicat fața schimonosită de spasmiurile durerii către Christos, se razemă cu o mână de cruce, ear' cu cealaltă face un gest de desperare. La stânga crucii stă liniștit cu ochii fixați în pământ sfântul Ioan în talar purpurii.

Celelalte persoane sânt: fariseii, ostașii romani, gădele, Iuda vândătorul și mulțime de popor, care au fost martorii îngrozitoarei scene.

Munkácsy este fără îndoială unul dintre cei mai talentați artiști ai zilelor noastre. Puterea talentului seu se arată în înfățișarea stărilor sufletesci și în zugrăvirea chipurilor; despre aceasta ne convingem în ambele tablouri. Largul orizon de vederi și gândiri, deosebita bunătate a inimii, care ridică pe Mântuitorul lumii preste rîndurile tuturor oamenilor muritori, în tabloul prim — rugăciunea plină de pietate, rostită între grozavele chinuri ale morții, în al doilea tablou — sânt zugrăvite pe fața lui Isus cu multă dibăcie. — Îndoială de care este cuprins Pilat, când de o parte poporul infuriat de fanatici strigă turbat: Restignesc-te! ear' de altă parte simte nevinovăția și vede înălțimea învătăturilor lui Christos, — e înfățișată cu multă

intuițiune. Violența plină de iscusință și răutatea inimii pe fețele fariseilor în ambele tablouri, durerea unui bărbat pe fața st. Ioan în „Restignirea“, neliniștea snfletească în ochii și fisionomia lui Iuda vândătorul și mai presus de toate nepăsarea, timpirea tuturor simțimintelor, care fac deosebirea între om și dobitoac — pe fața respingătoare a gădelui — sânt înfățișate cu adevărat talent de artist.

Dar' dacă aflăm în picturile lui Munkácsy adevărat talent, nu este mai puțin adevărat, că aflăm o sumă de scăderi însemnate în lucrările sale de până acuma. În primul loc trebuie să o spunem, că Munkácsy nu cunoaște încă pe deplin tainele coloritului. Figurile sale nu grăesc, în ochii lor nu lucește focul vieții, peisajurile lui nu ne adimenesc să punem piciorul pe pământul lor închipuit, și aceasta face, că impresiunea ce o produc tablourile sale în inimile noastre, nu este prea puternică, deși subiectul tablourilor este cel mai rentabil ce ne putem închipui. Munkácsy nu ne poate face nici pe un moment să uităm, ceea-ce el ne arată este numai pânză, pe care ni se înfățișează lucruri, care nu mai sânt, și poate că dacă acele lucruri nu ar fi existat nici odată, dacă nu le-am cunoaște de mai nainte și dacă nu am întra cu simțimintele preconcepte în sala expoziției, nu ne-ar pute influința decât într'o măsură slabă.

Dar' Munkácsy arată cunoștințe mance și în ceea-ce formează puterea talentului seu, în înfățișarea stărilor sufletesci. Pe fața Fecioarei Maria d. e. este durerea atât de rău exprimată,

denții români sîntem exchiși dela stipendiile create din visteria statului? Cum, nu plătesc și părinții noștri dări statului, ca și Rutenii? Nu servim și noi, fiii Românilor, la oaste luptând pentru împărat și patrie? De unde vine și ce vrea să țină această neîndreptățire? De ce tac deputații noștri? Qui tacent, consentire videntur?

Stipendiile exclusive în folosul Rutenilor au menirea, de a propaga slavismul în Bucovina, căci mulți studenți săraci declară, că sînt Ruteni, sperând, că vor pute căpeta vre-unul din acele stipendii și vor scăpa de frig și foame. Așa se recrutaază proșeli pentru puternica propagandă a Slavilor. Dar' deputații noștri tac în Reichsrath ca pescii în apă, ca și când n'ar ști, n'ar auzi, n'ar vedea nimic. Qui tacent, consentire videntur?

Slavismul a făcut la noi în deceniile cele din urmă un progres colosal, propagat fiind de unii venetici din Boemia și Galiția. Aceștia au stricat pacea dintre locuitorii vechi ai Bucovinei și se silesc de mai multe decenii să rumpă legăturile cele mai sfinte dintre ei, căci toți Bucovinenii sînt legați între olaltă prin aceeași credință, aceleași obiceiuri, precum și prin o mulțime de legături familiare. Românul slavizat din Bucovina nu voia și nu voescă nici ați să treacă drept Slav. Veneticii însă îl silesc dîcîndu-i: Dacă nu ești Rutean, nu vei căpeta stipendiu. Cumcă în fruntea instrucțiunii publice din Bucovina au stat cam din anul 1860 tot inspectori cehi, aceasta a fost foarte favorabil pentru lăptirea ideii slave, căci acești patrioți slavi au creat multe școli slave, chiar prin comune, care mai bucuos ar fi primit o școală românească. În comunele românești însă se tot amână înființarea de școli ad graecas calendas. Activității apostolilor Slavismului avem a-i mulțumi și desbinarea școlărilor de confesiunea gr.-or. dela gimnaziul din Cernăuți și împărțirea lor în Români și Ruteni, precum și denumirea unui catichet slav pentru Ruteni: O înnoire, pre care greco-orientalii nici n'au cerut-o, nici n'au dorit-o, și pe care conservativul Eugenie Hacmann nici când nu ar fi încuviințat-o. Relele, ce au isorvit din altă înnoire, sînt mari, căci ele au desbinat familiile greco-orientale și le-au amărît viața. În timpul din urmă proiectează apostolii Slavismului un gimnaziu slav în Coțmani sau în Vijnița. Le-ar plăce însă mai bine, dacă l'ar pute înființa în Cernăuți. În prezent cutreeră toate districtele Bucovinei adunând păraie pentru zidirea unui otel slav (Narodnyi dom) în Cernăuți.

Activi ca Slavii pe terenul instrucțiunii publice sînt la noi și Nemții. Cei mai aprigi agitatori între ei sînt profesorii dela universitatea noastră, precum și cei dela gimnaziul din Rădăuți. Societatea germanisătoare „Deutscher Schulverein“ are în Cernăuți două filiale, una constă din bărbați și una din femei. În fruntea grupei bărbaților stau profesorii dela universitate,

încât dacă nu am ști, că ea e muma Măntuitorului restignit pe cruce, dacă nu am vedea această restignire, n'am pute ști nici când, că artistul a voit să înfățișeze prin acea figură durerea de mamă, și n'am pute ține altceva despre ea, decât că avem înaintea noastră o figură palidă de femeie cu ochii închiși. Tot atât de puțin naturale sînt spasmurile produse de durere pe fața Mariei lui Cleopha.

La sfîrșit trebuie să amintim, că artistul din nebăgare de seamă comite o grămadă de greșeli, care deși secundare, atrag atențiunea privitorului scrutător și fac o impresiune neplăcută. D. e. un picior al tîlharului din stînga lui Iisus este o adevărată caricatură și poate chiar ca formațiune pathologică este o imposibilitate. Poate că artistul gîndesce: Grosse Geister geniēt das nicht; dar' dacă gîndesce așa, foarte rău face.

Din norocire pentru artistul, de care ne ocupăm aceste sînt toate greșeli, care se pot îndrepta. Munkácsy e dăruit de natură cu un talent netăgăduit; începînd el însă noua sa carieră abia ca bărbat de ani și aducînd poate din viața sa de mai înainte prea puțină pregătire, i-a fost cu neputință, ca într'un timp scurt să pîtrundă în multele taine ale acestei arte. Dar' ceea-ce n'a putut face până acuma, va pute face de aici înainte și cumcă d-sa face într'adevăr progrese, ni-o arată pictura sa cea mai nouă: „Restignirea“, care atât în privința compoziției, cât și a coloritului este superioară celei dintău, și ni-o garantează sirguința deosebită, cu care auzim că lucrează artistul patriei noastre.

ear' în fruntea grupei femeilor, stau soțiile lor. În Cernăuți sînt mulți Germani de origine semită, prin urmare are societatea „Deutscher Schulverein“ tot resonul, să-și întemeze o filială, chiar și două, dar' districtul Rădăuților este românesc, locuitorii lui sînt Români, ce caută prin urmare acolo „der Deutsche Schulverein“. A înființat oare țeara gimnaziul de acolo, ca să fie cuib de germanizare? Nu sînt profesorii de acolo bucuos, că și-au aflat pânea de toate țilele la noi în țeară, ci ei se fac instrumentele societății agitatoare „Deutscher Schulverein“? Spre aceasta i-a primit țeara în sînul seu? Așteptăm, ca deputații noștri din Viena să facă în privința aceasta pașii cuveniți!

Așa lucră vrășmașii naționalității românești din Bucovina. „Der deutsche Schulverein“ are în Cernăuți două filiale, dar' „Școala-Română“ nici una: Lucru foarte caracteristic pentru inteligența noastră. Cu uimire va întreba lumea, ce fac dară Români noștri din Cernăuți? Noi îi răspundem: „Ei luptă pentru U mut.“

Cato studiosus.

Cronică.

Din cauza Sft-lor sîrbători ale Crăciunului numărul proximal „Tribunei“ nu este decăt Vineria viitoare.

Comisiunea din M.-Oșorheiu pentru examinarea advocaților. Președinte al acestei comisiuni a fost numit Iosif Schneider, si vice-președinte Ioan Geceș, ambii președinți de senat ai tablei reg. din M.-Oșorheiu.

Avis. Tragerea la sorți a loteriei reuniunii femeilor române din Sibiu se va efectua la 12 l. c. 9 oare a. m. în localul societății de lectură române strada Cisnădiei Nr. 7. *Sortorii de vîndare se mai află la prezidenta reuniunii, la „Albina“, la librăria Schmiedicke și la firma Winkler.*

Societatea de patinare. Măne, Marți, fiind timpul favorabil, va avea loc cea dintău festivitate mare de patinagiu. Bilete de intrare se căpeta: în Tutungeria mare, și în tutungerile din strada Cisnădiei Nr. 26, colțul stradei Cisnădiei și Poplăcii mari și pe podul dela casarmă, precum și seara la cassă.

Prețurile de intrare sînt preste ț: pentru patinatori 40 cr., pentru privitori 10 cr.; seara la cassă: pentru patinatori 50 cr., pentru privitori 20 cr.

Deschiderea cassei 5½ oare. Începutul la 6 oare seara.

Concert-soarea. La sîrbătorile „Crăciunului românesc“ a decăt astăzi, Marți, în 6 Ianuarie st. nou se va arangia în localul spațios din „Bereria mare“ (Habermanns Bierhalle) Concert-soarea, la care capela muzicii militare a regimentului de infanterie c. r. nr. 82, sub dirigența măestrului Iosif Schwertner va executa următorul Program:

I. 1. „Paza Dunării“, Marș românesc de

După toate aceste, mi se pare foarte ridicol entusiasmul fără margini, cu cari îmi aduc aminte, că au primit Maghiarii prima pictură de valoare artistică a lui Munkácsy: „Christos înaintea lui Pilat.“ Entusiasmul pentru ceea-ce este național, — deși Munkácsy (mai nainte Lieb) e German de origine — este fără îndoială un ce frumos, dar' a fi condus de însuflețire atunci, când trebuie să judece rațiunea cu calmul corăspunător, este o însușire proprie numai Maghiarului, care când este vorba de „Nemzeti“ desconsideră totul... și fără îndoială afirmațiunea, că efectul ce l'a produs opera lui Munkácsy („Christos înaintea lui Pilat“), nu-și are seamăn în istoria artei moderne, n'a produs în străinătate alta, decăt un zimbet de compătîmire.

Să dea D-șeu ca acest entusiasm din partea compatrioților maghiari să nu facă pe Munkácsy încredut, ci cu o perseveranță neclintită să caute a progresa mereu, cu atât mai virtos, că până la țintă abia mai are cîtiva pași. În acest înțeles îi dorim și noi din inimă cel mai strălucit viitor, deoarece ce ne pare și nouă bine, când un fiu al patriei noastre se poate ridica la acea înălțime a perfecțiunii, de unde poate cuceri toate inimile fără deosebire de timp și loc, de naționalitate și stare socială, — și cumcă Michail Munkácsy posedă pentru aceasta toate puterile recerute, nu ne putem îndoi.

Al D-Voastre Compatriot.

Rübsal. 2. Ouverture „Giroflé-Giroflá“ de Lecoq. 3. „Wals italian“ de Strauss. 4. „Garneval de Bucuresci“, fantisie de Stern. 5. „Studentul cerșitor“ (Bettelstudent-Polca franceza) de Millöcker. 6. „Quadrille românesc“ de Hajek. 7. Potpourri din „O noapte în Venezia“ de Strauss.

II. 8. „Fauria în Codru“, Idill de Michaelis. 9. „Unde locuesce Voia și Bucuria“, Wals de Strauss. 10. „Despărțirea“, cant românesc de Gavatina. 11. „Auguste“, Polca masur de Schwertner. 12. „Filosofi“, Csárdás de Rácz Pál.

Foc în biserica romano-catolică de aici. Ieri după amiaza pe la 3 oare mai mulți trecători observînd fum mare, ce eșia din biserica romano-catol. din piața-mare de aici, au dat alarmă. Deschidîndu-se biserica s'a aflat un altar lateral arđend. Focul însă a fost în curînd stîns prin pompieri. Paguba din norocire nu e mare. Probabil că din nebăgare de seamă s'a aprins la stîngerea luminelor vreo draperie.

Reprezentățiune teatrală română în Oena-Sibiului. Corpul învîțătoresc dela școala confesională gr.-or. din Oena de sus, va da o reprezentățiune teatrală împreună cu declamări și cîntări, ce se va ține în 25 Decembrie st. v. a. c. în sala cea mare a școalei. Prețul intrării 25 cr. v. a. Venitul este destinat în folosul bibliotecii școlare. Începutul la 7 oare seara. Oferte benevoale se primesc și se vor cuita pre cale țiaristică.

Petrecere populară: Junimea română din opidul Coșocna la 1/13 Ianuarie 1885 va arangia în edificiul școalei și în folosul acestei școale o petrecere populară împreună cu o mică producțiune literară, — cu producerea unor dansuri nouă — necunoscute în acest ținut — adunate din diferite părți ale Transilvaniei, la cari invită prin aceasta pe toți amicii culturii și a progresului. — Începutul la 6 oare. — Oferte marimoase cu mulțumită se primesc și pe cale țiaristică se cuită.

Alegerea deputatului pentru cercul Coșocna e prefițat pe 12 Ianuarie st. n. corupțiunile s'au început din partea guvernului pentru proprietarul Zeick Károly. — Încă din 1 a l. c. n. ca preventivă la conferența din 2 a comit. clubului național, de când contra decisiunii acestui chiar unii membri și-au făcut casele cuibiri de corupțiuni — de astădată fără ajutorul clubului nu-e speranță de pasivitate. —

„Patrioții“ tineri cercetează pe „patrioții“ bătrîn. „Pester Lloyd“ comunică: „Între membrii generațiunii tinere a Ungariei, cari ocupă deja o poziție în viața publică, e pusă la cale o mișcare, al cărei scop este o vizită corporativă la Kossuth Lejos. Vizita aceasta va avea loc în primăvara anului acestuia. Junii patrioți vreau să dea expresie orală venerațiunii lor față cu patriotul încăruntit. Țina călătoriei încă nu e fixată. Domni s'au pus țilele aceste în conțelegere cu Ignatie Helfy și vor face mai țarțiu un apel spre participare, exmițînd coli de subscripțiune.“

O observare, nefăcută de organul guvernamental, o facem noi: Ce patriotism „dovedesc acești“ juni patrioți, cari în mod atât de demonstrativ vreau să dea expresie venerațiunii lor față cu acel „încăruntit patriot“, ale cărui epistole cunoscute sînt mai tot atâtea manifestațiuni în contra Dinastiei noastre și în contra statului Ungariei de astăzi?! „Ja Bauer, das ist was anders“ „patrioților“ le sînt iertate toate! răspund ear' „patrioții“, cari pe noi ne supectează mereu fără umbră de cauză.

Ministrul Bosniei — oprit din Bosnia. „Pester Lloyd“ primesce dela un corespondent acreditat din Belgrad o comunicațiune do tot hazul. Eac-o:

Ministru comun de finance (totodată și ministru pentru Bosnia), dl Veniamin de Kállay a scris, precum e cunoscut, o operă cu titlul: „Istoria Sîrbilor“. Profesorul Gavril Vitkovics din Belgrad, a tradus cu învoirea autorului opera istorică a acestuia în limba sîrbească și a trimis-o librării. Exemplarele trimise spre vîndare la Seraievo au fost retrimise de acolo la mandatul autorității bosniene de censură, deoarece ce cuprinsul opere „trece de primejdiile statului!“ reproducem și noi această scire numai cu rezerva cuveniță.

Rusia pentru Macedonia. Se telegrafează din St.-Petersburg țiarului „L'Indépendance Belge“, cu data de 22 Decembrie, că o agitățiune asemenea celei întemplate în timpul insurjecțiunii din Bosnia și Herzegovina începe a se manifesta în Macedonia, în privința Bulgarilor. În toate orașele cele mari se organizază subscripțiuni în favoarea lor. Guvernul favorizează această mișcare.

Concertul reuniunii române de cîntări.

Într'un timp când publicul din Sibiu geme sub abundența producțiunilor musicale, reuniunea română de cîntări și-a anunțat al doilea concert

ordinar pentru acest an. Poate și din această cauză sala dela „Musikverein“, unde se țin concertele reuniunii, numai cu anevoe s'a umplut alaltă-seară. Publicul român din Sibiu nu este numeros, publicul român musical este chiar mic, cu toate aceste sala dela „Musikverein“ ar pute fi la concertele reuniunii îndesuită de public, dacă o seamă de oameni n'ar preferi a excela prin absența lor, nu numai aici, ci aproape la toate întreprinderile naționale. Musica nobilitează pe om; așadară chiar și din punct de vedere egoistic cercetarea concertelor din partea acelei seamă de oameni ar fi recomandabilă.

Programul concertului din 22 l. c. a avut un timbru hotărît religios: irmos, rugăciune și oratorii. Irmosul Rosaliilor, o compozițiune nouă a artistului Dima, este de o frumseță rară, după părerea noastră, cel mai reușit op al compozitorului pe terenul muzicii bisericesci. Executarea n'a adus la deplina sa valoare frumsețele compozițiunii. Corurile s'au ținut binișor, ba în unele părți au cîntat foarte bine, dar' solurile (sopran d-na Moga, alt d-șoara Drexler, tenor dl I. Popescu, bas dl I. Popa) cu deosebire cele bărbătesci nu erau totdeauna în conglăsuire cu sine și cu corul; partiile de altcum nu sînt lipsite de greutate pentru diletanți. Terzetul și corul din oratoriu „Ilie“ de Mendelssohn, trebuie să-l declarăm de punctul cel mai reușit al programei; terzetul (d-na Crișan primul sopran, d-na Moga al doilea sopran și d-na Agnes Brote alt), cîntat a capella, a fost de o admirabilă frumseță: curat în intonațiune, precis, exact și cu mult simțemînt; damele soliste a dat o eclatanță dovadă despre perseveranța în intonațiunea curată, căci acordul clavierului, prin care se introduce corul, ce urmează după terzet, n'a diferit nici cu un fir de pîr de acordul final al terzetului. Corul, care până aci ni se pără mai timid decăt de altă dată, a pășit și el cu toată energia, îmbărbătat poate prin succesul splendid al terzetului, și aveam o adevărată mulțumire sufletească recunoscînd corul nostru în hărnicia sa des lăudată. În rugăciunea lui Schubert atât solurile (sopran d-na Moga, alt d-na Agnes Brote și bas I. Popa), cât și corul au rămas pe calea apucată și au reușit cu onoare. Corul drăgălaș (corul țeranilor și al nevestelor) din oratoriu lui Haydn „Anotimpurile“ reuniunea de cîntări îl mai produsese în unele din concertele ei prime, dar' nu ne demitem la asemănări, căci reuniunea de atunci nu permite asemănarea cu reuniunea de acum. Corul a fost bine executat deși în unele pasaje timiditatea a cauzat la sopranele prime și la tenorii unele tonuri aspre.

Pentru partea acompaniării a acestor patru puncte din program a îngrijit de astădată d-na Dima. Domnia-Sa este cunoscută publicului român ca bună pianistă, și acum acest public a avut ocaziune a o cunoaște și în resortul, destul de greu, al acompaniării și sîntem siguri că o parte bună a aplauselor meritate a fost la adresa d-nei Dima. De aici încolo, avînd de soț pe cel mai excelent music al Românilor vom trebui să măsurăm prestațiunile musicale ale d-nei Dima cu altă măsură.

D-șoara Claudia Oltean din Craiova ne-a delectat cu producerea pe piano a unor părți din o fantisie (Thalberg) despre motive din opera lui Bellini „la straniera“. Piesa, ca toate fantasiile de acest soi, este un conglomerat de greutateți tehnice: scadențe, trilere, arpegii, scale cromatice etc., — un artificiu briliant! D-șoara Oltean a învins cu ușurătate greutatețile, a dovedit o dexteritate în degete, neobicinuită la diletanți, un ton frumos, și dacă toate aceste se vor împreuna cu o școală bună, d-șoara Oltean este pe calea cea mai bună a deveni artistă.

Basistul Isaiia Popa a cîntat cu vocea sa plăcută două cîntece: cunoscutul nor de vijelie dela Humpel și „pax vobiscum“ dela Schubert.

Norul de vijelie, care l'am auzit cîntat cu altă ocaziune și de dl G. Dima, pe noi nici când nu ne-a încălțit, ear' frumosul cîntec al lui Schubert dl. Popa l'a executat bine, cu voce plină și curată, dar' nouă ni s'a părut, că nu cu destul simțemînt.

Publicul mulțumitor a aplaudat toate pieșele; în urma aplauselor prelungite după irmos, dl Dima a trebuit să pună la o parte modestia sa cu totul nejustificată, și se apără înaintea publicului. Fie și aceasta o parte din mulțumirile, cu care publicul român datorește neobositului dirigent al reuniunii și excelentului compozitor.

Director: **Ioan Slavici.**
Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Bibliografie.

„Biserica ortodoxă română.“ Revistă periodică eclesiastică. Anul al VIII. Nr. 11. Sumar: Condiția Sântă. — Un Sbornic. — Facultatea de Teologie. — Dogma despre purcederea Duhului Sânt. — Inspecția protopresbiterială a județului Băcău. — Acte de Donațiune. — Donațiuni bisericești și tablouri statistice ale 8-tei Episcopii de Râmnicul Nou-Severin.

„Gazeta sâteanului.“ Foaia cunoștințelor trebuincioase poporului. Apare la 5 și 20 a fiecărei luni. Râmnicul-Sărat, 20 Decembrie 1884. Anul I. Nr. 22. Sumar: Cătră abonați. — Încincițarea. — Mica corespondență. — Nascerea lui Christos, Opincarul. — Dorul meu, Mathilda Poni. — Cronica agricolă și horticolă, C. C. Datculescu. — Igiena, greutatea aerului sau presiunea atmosferică, Dr. Octaviu Blasiu. — Despre lapte și aparatele de lăptărie, (urmare), C. C. Datculescu. — Catechismul agricol de C. D. Coussin. — Astronomia populară, sistemul nostru solar, Opincarul. — Din localitate, Sătucenul. — Premiile cu prețul redus abonaților „Gazetei Sătucenului“. — Anunțuri.

Seiri economice.

Piața din Sibiu, 2 Ianuarie Grâu Hectolitru 74—80 Kilo fl. 4.70 până fl. 5.50, grâu mestecat 68 până 82 Kilo fl. 3.50, până fl. 4.30 sęcara 66 până 72 Kilo fl. 3.30 până fl. 3.90, orș 58 până 64 Kilo fl. — până fl. —, ovș 38 până 45 Kilo fl. 1.75 până fl. 2.35, encruzul 68 până 74 Kilo fl. 3.— până fl. 3.60, mëlaiul 74 până 82 Kilo fl. 5.— până fl. 6.—, crumpene 68 până 70 Kilo fl. 1.50 până fl. 1.70, semența de cânepă 49 până 50 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, mazerea 76 până 80 Kilo fl. 7.— până fl. 8.—, lintea 78 până 82 Kilo fl. 12.— până fl. 18.—; fasolea 76 până 80 Kilo fl. 8.— până fl. 6.—, pșat de grâu 100 Kilo fl. 17.— până fl. 18.—, fâină Nr. 3 100 Kilo fl. 13.— Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 Kilo fl. 55.— până fl. 60.—, unsoarea de porc fl. 54.— până fl. 56.—, sșu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sșu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sșu fl. 56.— până fl. 58.—, sșupunul fl. 32.— până fl. 34.—, fên 100 Kilo fl. 1.80 până fl. 2.—, cânepa fl. 41.— până fl. 42.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită Kilo 44 cr. carnea de vitel 40 până 50 cr., carnea de porc 46 până 50 cr., carnea de berbece 24 până 26 cr., ouș 10 cu 30 până 35 cr.

LOTERIE.

Tragerea din 3 Ianuarie st. n.
Budapesta: 37 55 53 11 10.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta
dela 3 Ianuarie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (lângă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Bacșka) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.35 până 7.85.
Sęcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.90 până 7.15
Orș (nutreț:) 60—62 Kilo fl. 6.40 până 6.75; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6.90 până 9.60
Ovș (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.60.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.25 până 5.90; de alt soi fl. 7.10 până 7.15.
Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.
Mălaiu (unguresc): fl. 6.20 până 8.20.

Timpul de furnisare.
Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.26 până 8.27 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.82 până 7.85.
Sęcara (primăvară) — Kilo fl. 5.74 până 5.76
Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.97 până 5.98.
Rapița (August—Septembrie) fl. 12.5/8 până 12.9/8
Spirt (brut) 100 L. fl. 28.25 până 28.57

Bursa de Viena
din 3 Ianuarie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	123.15
" " " 4%	96.—
" " hârtie " 5%	91.30
Împrumutul căilor ferate ung.	145.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	105.50
Bonuri rurale ung.	101.—
" " cu cl. de sortare	100.50
" " bânățene-timișene	100.75
" " cu cl. de sortare	99.—
" " transilvane	100.50
" " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Împrumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	117.10
Rentă de hârtie austriacă	82.20
" " argint austriacă	83.20
" " aur austriacă	104.10
Losurile austr. din 1860	135.60
Acțiunile băncei austro-ungare	865.—
" " de credit ung.	309.—
" " " austr.	298.30
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.80
Napoleon-d'ori	9.76 1/2
Mărci 100 imp. germâne	60.30
Londra 10 Livres sterlinge	123.40

Bursa de Budapesta
din 3 Ianuarie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	123.75
" " " 4%	95.90
" " hârtie " 5%	91.20
Împrumutul căilor ferate ung.	145.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	105.50
Bonuri rurale ung.	100.75
" " cu cl. de sortare	100.50
" " bânățene-timișene	100.50
" " cu cl. de sortare	99.50
" " transilvane	100.50
" " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.50
Împrumut cu premiu ung.	115.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	117.—
Renta de hârtie austriacă	82.10
" " argint austriacă	83.—
" " aur austriacă	103.80
Losurile austr. din 1860	134.50
Acțiunile băncei austro-ungare	857.—
" " de credit ung.	308.25
" " " austr.	296.40
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.50
Galbeni împărătesci	5.76
Napoleon-d'ori	9.75
Mărci 100 imp. germâne	60.20
Londra 10 Livres sterlinge	123.40

Bursa de București.
Cota oficială dela 31 Decembrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump.	91 1/2	vënd.	—
— Rur. conv. (6%)	"	88 1/2	"	—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	"	313.—	"	315.—
Banca națională a României	"	1270.—	"	—
Împr. oraș. București	"	32.—	"	—
Credit mob. rom.	"	183.—	"	—
Acț. de asig. Națională	"	230.—	"	231.—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	99 1/2	"	87.50
Societ. const.	"	244.—	"	250. 1/2
Schimb 4 luni	"	—	"	30.—
Aur	"	15	"	15 0/0

Aduc la cunoștința on. public,
precum că 'mi-am deschis

Cancelaria de avocat
în Sibiu
piața mare Nr. 19

primesc spre îngrijire cause civile, cambiale, comerciale, criminale, administrative și financiare.

Dr. Basiliu Preda,
advocat.

[114] 2—3

Turnătoare de clopote și de metal alui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote nouș, pentru turnarea, din nou a clopotelor sparte de toată mărirea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic oferind garanță pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coroane) de lemn, fer turnat și bătut; astfel construite, că după-ce sânt usate pe o parte se poată fi învêrtite cu înlesnire în ori-ce direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand:

clopotele găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai lung, mai puternic și mai adține, ca cele de sistemul vechiu; un astfel de clopot în greutate de 300 punți egalează pe unul de 400 punți.

Recomand mai departe scaune din fer bătut pentru clopote solide și frumoase, clopote pentru orologiu sau discuri pentru oroloage și toace din metal, precum și toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu prețurile cale mai moderate. Se construiesc clopote și pre lângă plătime făcută în rate.

Clopote dela 300 punți în jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna per magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuează solid și cu punctualitate, se recomandă

Antonie Novotny.

[104] 11—12 Timișoara, Fabrică.

Expoziție de Crăciun

la

G. W. GROHMANN

Sibiu,

Strada Cisnădiei Nr. 8.

Mare Asortiment

Decorațiuni de pom de Crăciun

de zahar dela 1 fl. 60 cr. până la 5 fl. per chilo.

Decorațiuni de pom de Crăciun

de ciocolată dela 2 fl. până la 4 fl. per chilo.

Decorațiuni de pom de Crăciun

de cofeturi de migdale, alune, ciocolată, vanilie și miere dela fl. 2 până la fl. 2.60 per chilo.

Decorațiuni de pom de Crăciun

de sticlă 2—10 cr. de bucată.

Pêr de ânger pentru pomul de Crăciun

în aur, argint și colori diferite.

Luminuțe pentru pomul de Crăciun

Poleială de aur și de argint pentru pomul de Crăciun spre a polei nuci și mere etc.

Aur sfârăitor

Curmale,

Hârtie colorată

africane și asiatice.

Alune rotunde și lungurețe.

Portocale.

Nuci de cocus

Foarte fine

Smochine

Bonboane de salon și cofeturi

de Sultan, în cununi și de butoiaș.

în 130 soiuri diverse.

Bonboniere și Atrappe,

de gen parte serios parte vesel, ajustate elegant dela 5 cr. până la 10 fl. de bucată.

Colecțiuni pentru pomul de Crăciun

[115] 2—2 dela fl. 1.20 până la fl. 10.

Institutul Tipografic

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și în deosebi tipăresce

cărți de tot felul,

anunțuri de căsătorie,

anunțuri funebre placate,

bilete de vizită,

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primesce în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sânt: povești, snoave, poesii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemeni.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

Din

Biblioteca populară a „Tribunei“

au apărut până acuma:

Nr. 1.

Pădureanca. Novlă de Ioan Slavici 12 coale tip. broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.

Nr. 2.

Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.

Nr. 3.

Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.

Nr. 4.

Piperuș Pêtru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.

Nr. 5.

Păcală și Tândală. Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vândătorilor se dă rabatul cuvenit.

[113] 3